

Procedury postępowania nauczycieli w Zespole Szkół w Rudzie Talubskiej w tzw. sytuacjach kryzysowych

1. Procedura postępowania podczas zagrożenia zdrowia ucznia.

- W sytuacji zagrożenia zdrowia ucznia nauczyciel obserwujący incydent niezwłocznie powiadamia o tym dyrektora szkoły.
- Jeśli dyrektor jest nieobecny, nauczyciel podejmuje dalszy ciąg akcji ratunkowej i organizuje dla pozostałych uczniów zastępczą opiekę, sprawowaną przez innego pracownika szkoły aż do momentu zakończenia akcji.
- W tym czasie inny pracownik szkoły powiadamia rodziców ucznia o wydarzeniu.
- W przypadkach koniecznych wzywany jest lekarz lub pogotowie ratunkowe, a do tego czasu nauczyciel opiekuje się uczniem i udziela mu pierwszej pomocy.
- Gdy stan ucznia wymaga wyjazdu do szpitala, a rodzice nie przybyli jeszcze do szkoły, nauczyciel, który opiekował się uczniem lub inny wyznaczony, towarzyszy mu do szpitala aż do momentu przekazania pod opiekę lekarzowi.
- Wydarzenie oraz wykonane czynności nauczyciel odnotowuje w dzienniku klasowym (na stronie „notatki”).

Uwagi: w przypadku, gdy uczeń został odwieziony do szpitala, a kontakt z rodzicami jest utrudniony, nauczyciel pozostawia w ich domu lub u sąsiadów wiadomość w formie pisemnej.

2. Procedura postępowania wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego (bójka z naruszeniem ciała).

Postępowanie:

- Nauczyciel postępuje w sposób przewidziany dla zagrożenia zdrowia ucznia.
 - Dyrektor szkoły, a w przypadku jego nieobecności pedagog/psycholog szkolny lub nauczyciel powiadamia policję w celu ustalenia karalnych aspektów czynu.
- O tym fakcie informowani są rodzice sprawcy i poszkodowanego.

3. Procedura postępowania wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego.

Postępowanie:

- Nauczyciel niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły o zdarzeniu.
- Wspólnie z dyrektorem, a podczas jego nieobecności z psychologiem/pedagogiem szkolnym lub innym nauczycielem ustala okoliczności czynu i świadków zdarzenia.
- Do czasu przybycia policji powiadomionej przez dyrektora psycholog/pedagog szkolny lub inny nauczyciel przebywa stale z uczniem, wobec którego istnieje podejrzenie o sprawstwo czynu karalnego, a po przybyciu policji umożliwia przesłuchanie ucznia.
- Nauczyciel powiadamia rodziców sprawcy czynu.
- Nauczyciel zabezpiecza dowody czynu karalnego.

Zdarzenie odnotowuje się w dzienniku klasowym na stronie „notatki”.

4.Procedura postępowania wobec osoby obcej na terenie szkoły.

Przez osobę „obcą na terenie szkoły” rozumie się osobę, która:

- nie jest obecnie uczniem tej szkoły,
- nie jest rodzicem aktualnego ucznia tej szkoły,
- nie jest pracownikiem szkoły,
- nie jest osobą wypełniającą aktualnie na terenie szkoły zadania znanego dyrektorowi szkoły,
- nie jest osobą zaproszoną przez dyrektora lub nauczyciela.

Postępowanie:

- Nauczyciel ustala powody obecności danej osoby w szkole poprzez rozmowę z nią.
- Niezwłocznie informuje dyrekcję lub kierujemy osobę do sekretariatu.
- W przypadku niewłaściwego zachowania danej osoby, gdy nie chce ona opuścić terenu szkoły dyrektor lub nauczyciel powiadamia policję i podejmuje działania zabezpieczające dzieci i pracowników przed skutkami zachowań tej osoby.

Uwagi: jeżeli osobą jest rodzic aktualnego ucznia i przyszedł on w sprawie swojego dziecka, sekretarka ma obowiązek skierować go do wychowawcy klasy, a gdy nie jest obecny ustalić termin spotkania z wychowawcą.

5.Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia dewastacji mienia społecznego.

Postępowanie:

- a. Nauczyciel ustala okoliczności zdarzenia na podstawie oględzin miejsca, rozmowy ze świadkami i sprawcą czynu.
- b. Informuje o fakcie dyrektora.
- c. Gdy brak ewidentnego sprawcy czynu wspólnie z dyrektorem lub psychologiem/pedagogiem szkolnym nauczyciel podejmuje próbę jego ustalenia.
- d. Gdy ustalenie sprawcy nie budzi wątpliwości, wychowawca lub psycholog/pedagog szkolny wzywa jego rodziców/ prawnych opiekunów.
- e. W obecności dyrektora szkoły lub psychologa/pedagoga szkolnego wychowawca ustala z rodzicami zasady naprawienia szkód.
- f. W przypadku dużej szkody lub czynu chuligańskiego, dyrektor szkoły powiadamia policję.

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat, należy powiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku ucznia, który ma 17 lat policję lub prokuratora.

6.Procedura postępowania w przypadku zagrożenia ucznia demoralizacją.

Postępowanie:

- Jeśli nauczyciel powziął uzasadnione podejrzenia o zagrożeniu ucznia demoralizacją (używki, prostytutka, przestępczość, uchylanie się od obowiązku szkolnego) ma obowiązek przekazać uzyskane informacje wychowawcy klasy.
- Wychowawca informuje o fakcie psychologa/pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
- Wychowawca wzywa rodziców ucznia i przekazuje im uzyskane informacje. Przeprowadza z uczniem rozmowę wyjaśniającą w obecności rodziców i psychologa/pedagoga szkolnego. Uczeń zostaje zobowiązany do zmiany zachowania, a rodzice do szczególnego dozoru nad dzieckiem. Ustalenia mogą mieć formę pisemną (kontrakt).
- W razie potrzeb psycholog/pedagog szkolny informuje rodziców o możliwościach uzyskania dla dziecka profesjonalnej pomocy (terapia, placówka specjalistyczna).
- Jeśli sytuacja nie ulega poprawie lub rodzice odmawiają współpracy, dyrektor szkoły powiadamia pisemnie sąd rodzinny o zaistniałej sytuacji.

W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grupy przestępczej, dyrektor szkoły ma obowiązek niezwłocznie zawiadomić o tym fakcie policję lub prokuratora.

7.Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń przebywa na terenie szkoły pod wpływem alkoholu lub narkotyków.

Postępowanie:

- Nauczyciel, który powziął takie podejrzenie powiadamia o tym wychowawcę klasy i dyrektora/wicedyrektora lub psychologa/pedagoga szkolnego.
- Izoluje ucznia od reszty klasy, przekazuje pod opiekę psychologa/pedagoga lub innego nauczyciela.
- Dyrektor lub psycholog/pedagog, wychowawca klasy lub inny nauczyciel wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu odurzenia ew.udzielenia pomocy medycznej.
- Wychowawca lub nauczyciel powiadamia o zdarzeniu rodziców ucznia.
- Jeśli rodzice odmawiają kontaktu ze szkołą o formie koniecznej opieki nad uczniem decyduje lekarz (szpital, izba wytrzeźwień).
- Jeśli rodzice odmawiają zabrania ucznia ze szkoły, a jego zachowanie jest naganne i jest pod wpływem alkoholu, policja ma możliwość zatrzymania go w izbie wytrzeźwień do 24 godzin. O tym fakcie policja powiadamia rodziców, jeśli uczeń nie jest pełnoletni.

Spożywanie przez ucznia alkoholu i narkotyków na terenie szkoły stanowi wykroczenie z art.43 ust.1 Ustawy z dnia 26.X.1982r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Dlatego o tym fakcie należy powiadomić policję.

8.Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajdzie na terenie szkoły substancję przypominającą narkotyki.

Postępowanie:

- Nauczyciel zabezpiecza znalezioną substancję.
- Powiadamia dyrektora szkoły, a podczas jego nieobecności psychologa/pedagoga szkolnego.
- W/w osoby usiłują ustalić właściciela znalezionej substancji.
- Dyrektor szkoły, a w przypadku jego nieobecności wicedyrektor lub psycholog/pedagog szkolny lub inny nauczyciel powiadamia o fakcie policję. Po jej przyjeździe przekazuje substancję i uzyskane informacje.

9.Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie narkotyki.

Postępowanie:

- Nauczyciel powiadamia o podejrzeniu dyrektora, psychologa/pedagoga szkolnego lub wychowawcę.
- Dyrektor lub psycholog/pedagog w obecności innego nauczyciela żąda od ucznia pokazania zawartości torby, kieszeni, szafki na ubrania. Dyrektor ani nauczyciel nie ma prawa rewidować ucznia.
- O podejrzeniach dyrektor lub psycholog ew. wychowawca klasy powiadamia niezwłocznie rodziców ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
- W przypadku, gdy uczeń odmawia wydania podejrzanej substancji i pokazania zawartości torby, kieszeni, szafki, dyrektor szkoły, a w wypadku jego nieobecności wicedyrektor lub psycholog/ pedagog ew. nauczyciel wzywa policję i izoluje ucznia do czasu jej przybycia. Policja przeszukuje ucznia.
- Jeśli uczeń dobrowolnie odda podejrzaną substancję, dyrektor szkoły przekazuje ją policji.

Zdarzenie zostaje odnotowane przez nauczyciela w formie odrębnej notatki, którą przekazuje dyrektorowi.

Podstawę prawną opisanych procedur stanowi rozp.MENiS z dnia 31 stycznia 2003 w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, z późniejszymi zmianami.

Procedura postępowania z uczniem, którego stan psychiczny wskazuje na ryzyko próby samobójczej.

Postępowanie:

- Nauczyciel obserwujący przez kilka dni zły stan emocjonalny ucznia przekazuje swoje obserwacje wychowawcy klasy, psychologowi lub pedagogowi i innym nauczycielom.
- Wszyscy nauczyciele obserwują zachowanie ucznia w różnych sytuacjach, a psycholog czy pedagog lub wychowawca w rozmowie z uczniem próbuje ustalić powody złego stanu psychicznego.
- Wychowawca klasy lub psycholog/pedagog o powyższych spostrzeżeniach informuje rodziców ucznia i przeprowadza z nimi rozmowę wyjaśniającą ew. motywy niepokojącego stanu. W przypadku braku współpracy ze strony rodziców dyrektor szkoły kieruje wnioskiem do Sądu Rodzinnego o ew. wgląd w sytuację rodzinną ucznia.
- Wychowawca klasy lub psycholog/pedagog na temat ew. problemów ucznia rozmawia także indywidualnie z jego rówieśnikami.
- Wychowawca podejmuje starania aby włączyć ucznia w życie klasy, szkoły, zagospodarować mu czas.
- Psycholog/pedagog lub wychowawca wskazuje uczniowi i jego rodzicom pozaszkolne możliwości skorzystania z pomocy specjalistycznej (psychologicznej lub psychiatrycznej). Informację o formach pomocy psycholog umieszcza na tablicy informacyjnej dostępnej dla wszystkich.
- Nauczyciele ustalają z uczniem sposób i terminy egzekwowania niezbędnej wiedzy, bez wywierania na niego presji.
- Nauczyciele starają się okazać uczniowi zrozumienie, ale nie litość.

Uwagi: procedura postępowania dotyczy również ucznia wracającego do szkoły po próbie samobójczej. Z klasą nie prowadzi się, w obecności ucznia, rozmów na temat jego sytuacji. Psycholog ew. wychowawca może przeprowadzić rozmowę z klasą zanim uczeń powróci do szkoły.

Procedura postępowania z uczniem, który usiłuje w szkole targnąć się na własne życie.

Postępowanie:

- Nauczyciel lub inny pracownik szkoły będący świadkiem zdarzenia natychmiast udziela uczniowi niezbędnej pomocy, wzywa pomoc medyczną i za pośrednictwem innej osoby dorosłej powiadamia o fakcie dyrektora szkoły.
- Dyrektor szkoły, a w przypadku jego nieobecności psycholog/pedagog, wychowawca lub inny nauczyciel natychmiast powiadamia o zdarzeniu rodziców ucznia oraz organizuje opiekę nad poszkodowanym uczniem i zabezpiecza przed osobami postronnymi miejsce zdarzenia.

- Wychowawca klasy lub psycholog/pedagog lub inny wyznaczony przez dyrektora nauczyciel pozostają z uczniem do chwili przybycia rodziców, towarzysząc mu także ewentualnie w placówce służby zdrowia.
- Z klasą, do której uczęszcza uczeń, ew. z innymi w miarę potrzeb psycholog/pedagog przeprowadza rozmowę wyjaśniającą, bez uwypuklania szczegółów czynu.
- O zdarzeniu dyrektor szkoły powiadamia organ nadzorujący szkołę.
- Jeśli samobójstwo zostało popełnione ze skutkiem śmiertelnym oprócz lekarza na miejsce zdarzenia dyrektor szkoły wzywa policję.

Uwagi: po powrocie ucznia do szkoły postępowanie z uczniem wyznaczają zasady z procedur dot. ucznia z grupy ryzyka w zakresie ew. samobójstwa.

Procedura postępowania w przypadku śmierci samobójczej ucznia.

Postępowanie:

- O zaistniałym fakcie dyrektor szkoły powiadamia radę pedagogiczną.
- Psycholog/pedagog w obecności wychowawcy informuje uczniów z klasy, do której uczęszczał zmarły uczeń oraz uczniów z klas równoległych ew. innych w miarę potrzeb o zaistniałym zdarzeniu, nie uwypuklając szczegółów ani motywów czynu.
- Dyrektor szkoły zapewnia uczniom możliwość i warunki wyrażenia smutku, żalu, żałoby. Zajęcia lekcyjne w dniu podania faktu do publicznej wiadomości mogą zostać odwołane.
- W ciągu następnych dni wszyscy nauczyciele zwracają szczególną uwagę na uczniów bliżej związanych ze zmarłym oraz na innych w złym stanie emocjonalnym. O ew. niepokojących spostrzeżeniach informują wychowawcę oraz psychologa/pedagoga.
- Wychowawca klasy organizuje zebranie rodziców uczniów klasy, do której uczęszczał zmarły. W zebraniu bierze udział psycholog.
- Wychowawca lub psycholog przekazują spostrzeżenia o ew. złym stanie emocjonalnym rodzicom poszczególnych uczniów, a z nimi przeprowadzają rozmowy wspierające.
- Dyrektor szkoły umożliwia wszystkim uczniom i nauczycielom wzięcie udziału w pogrzebie.

Powyższe procedury dot. ryzyka samobójstw opracowano na podstawie materiałów publikowanych w listopadzie 2007 na stronie MEN pt., „Zapobieganie samobójstwom”.

Opracowanie: psycholog
Małgorzata Płońska

Procedury obowiązują od września 2008, po pozytywnym zaopiniowaniu przez Radę Pedagogiczną.